

آسیب‌شناسی سیاست‌های پولی در اقتصاد ایران

شایان رجبی زاده اردکانی^۱، زینب السادات دانشی‌نیا^۲، سیداحسان میرانی انارمرزی^۳

۱- دانشجوی ارشد مدیریت بازرگانی علامه محدث نوری

۲- دانشجوی ارشد مدیریت بازرگانی علامه محدث نوری

۳- هیئت علمی دانشگاه علامه محدث نوری

چکیده

سیاست پولی از جمله مهمترین سیاست‌های سمت تقاضا است که توسط بانک مرکزی اعمال می‌شود. بنابر ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی جمهوری اسلامی ایران در بند الف بانک مرکزی «مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری، بر اساس سیاست کلی اقتصادی کشور» شناخته شده است و در بند ب هدف آن «حفظ ارزش پول و موازنه پرداخت‌ها و تسهیل مبادلات بازرگانی و کمک به رشد اقتصادی کشور» عنوان شده است. تحقیق حاضر بر همین اساس با هدف بررسی سیاست پولی کشور و آسیب‌های ناشی از آن بر متغیرهای وابسته آن پرداخته است. متغیرهای وابسته مورد بررسی در این پژوهش توزیع درآمد، تورم، سود بانکی و اوراق مشارکت، نرخ تسهیلات و اعتبارات و وضعیت مسکن می‌باشد. به این منظور، تلاش می‌شود با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای با رویکرد تحلیلی-توصیفی به شناسایی و تحلیل وضع موجود پرداخته می‌شود. نتایج نشان داد که سیاست‌گذاری پولی برای کنترل رشد نقدینگی و نیز دستیابی به ثبات قیمت‌ها باید بر کنترل رشد پایه پولی تأکید بیشتری داشته باشد. رشد بی‌رویه عملیات بانکی، عدم کنترل و نظارت بر مؤسسات پولی و اعتباری غیرمجاز و عدم رعایت مقررات احتیاطی در بازار پول وجود دارد. گسترش و افزایش سهم ضریب فزاینده نقدینگی در طول زمان موجب افزایش و ماندگاری تورم در کشور شده است. مدیریت منابع نفتی به درستی انجام نمی‌شود و تزریق آن‌ها به بازار و در نتیجه رشد دارایی خارجی بانک مرکزی و نیز ضعف ساختارهای مالی بانک‌های کشور را در پی داشته است. نرخ‌های سود بانکی بدون توجه کافی به شرایط اقتصادی و به صورت دستوری تعیین شده‌اند.

واژگان کلیدی: سیاست پولی، تورم، درآمد نابرابر، تولید ناخالص داخلی، بانکداری اسلامی